

COMPETITIVITATEA SECTORULUI EUROPEAN AL CONSTRUCȚIILOR

Cristina ENULESCU

CSII, INCD URBAN-INCERC, Sucursala INCERC București, Secția Economia Construcțiilor, e-mail: cristina.enulescu@incerc2004.ro

Abstract. The construction sector is a strategic importance for Europe, the production of buildings and infrastructure works will condition the economic activity of all sectors. Sustainable competitiveness reflects the ability to achieve and maintain the competitiveness of the construction industry, in accordance with sustainable development objectives.

Key words: construction, competitiveness, strategies, objectives

1. Introducere

Uniunea Europeană și-a propus să prezinte în toamna anului 2011 un studiu privind dezvoltarea durabilă și competitivă a sectorului construcții, ce va fi realizat de Comisia Europeană DG ENTR G5. Studiul a început în anul 2010, având ca priorități cerințele sectorului construcții în condiții de fezabilitate și promovarea unei noi agende competitive pentru sectorul construcții din U.E.

2. Aspecte generale privind competitivitatea sectorului construcții

Evoluțiile din ultimii ani la nivel mondial, cât și european au impus pe ordinea de zi a guvernelor probleme legate de mediu și dezvoltare durabilă.

În timp ce instituțiile europene au continuat să elaboreze planuri, programe și legislație complexă în domeniul mediului, unele state membre au început să dezvolte politici și strategii naționale pentru sectorul construcții, în contextul unei dezvoltări durabile.

Acțiunile pentru creșterea competitivității sectorului construcții vizează elaborarea unei strategii pentru utilizarea și promovarea:

- materialelor de construcții ecologice;
- eficiența energetică în clădiri;
- gestionarea deșeurilor provenite de la execuția construcțiilor și demolări.

Aceasta se materializează în realizarea unei agende pentru construcții durabile în Europa, care are în vedere art.6 din Tratatul de la Amsterdam, prin care cerințele de protecție a mediului să fie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și activităților comunitare, în special în vederea promovării dezvoltării durabile.

2.1. Definiția sectorului construcții

Sectorul construcțiilor este definit folosind Clasificarea activităților la nivelul Uniunii Europene - NACE 1.1 și include următoarele subdiviziuni:

- Furnizarea produselor și elementelor pentru construcții.
- Lucrări de organizare, construcții de clădiri, lucrări de instalații.
- Închirierea utilajelor de construcții.
- Servicii profesionale (arhitectură, inclusiv servicii de inginerie și controlul costurilor).

În plus se include și sectorul imobiliar, care constituie beneficiarul principal al sectorului construcții.

2.2. Importanța sectorului construcții în economia țărilor Uniunii Europene

Sectorul de construcții are o importanță strategică pentru UE, deoarece oferă societății clădiri și infrastructura necesară. Este cea mai mare activitate economică și cel mai mare angajator industrial din Europa (angajează în mod direct aproximativ 20 mil. de oameni și potrivit FIEC, afectează în mod direct și indirect 44 mil. de lucrători), reprezintă peste 10% din PIB al Uniunii Europene, mai mult de 50% din Formarea Brută de Capital Fix și 40 - 45% din energia Europei reprezintă consumul clădirilor și 5 -10% peste această valoare reprezintă consumul de la prelucrarea, transportul materialelor de construcții pentru clădiri. Investițiile de infrastructură publică reprezintă între 0,5 și 2% din PIB în țările europene.

2.3. Importanța sectorului construcții în producția industrială

A se vedea **Tabelul 1.**

Tabelul 1

Sector	Volumul european	Pondere în sectorul construcții
Producția de cupru	23,7 mld.t (2007)	26%
Producția de aluminiu	6,3 mil.t (2008)	22%
Producția de sticlă	N/A	75 – 85%
Producția de material plastic	N/A	22%
Producția de lemn brut	N/A	40 %
Producția de oțel	2008	35%
Producția de chimică	vânzări de 537 mld. euro (2007)	6% (1995)

(Danish Technological Institute analysis,2010)

Tabelul 2

Segmente de piață	2007	2009	Modificări 2009/2007 - % -
	mld.euro/%	mld.euro/%	
Inginerie civilă	261 (20%)	258 (22%)	- 1%
Reabilitare și întreținere	313 (24%)	340 (29%)	+ 9%
Clădiri rezidențiale noi	326 (25%)	211 (18%)	- 35%
Clădiri nerezidențiale	404 (31%)	363 (31%)	- 10%
Total	1.304 (100%)	1.173 (100%)	- 10%

(Report FIEC, 2010)

2.4. Piața sectorului construcții

Sectorul construcții operează pe patru segmente de piață principale, prezentate în **Tabelul 2**.

3. Studiu privind competitivitatea durabilă a sectorului de construcții al Uniunii Europene

Elaborarea unui studiu de analiză a competitivității sectorului construcții al U.E. are următoarele obiective strategice:

- Îmbunătățirea calității în construcții (prin dezvoltarea unor proceduri și standarde de calitate) cu luarea în considerare a acțiunilor de protecție a mediului, ocuparea forței de muncă și dezvoltarea antreprenoriatului.
- Îmbunătățirea mediului de reglementări prin adaptarea la cazurile speciale, îmbunătățirea procedurilor de achiziție publică, a protecției și siguranței muncii, combaterea concurenței neloiale, a întârzierii plății lucrărilor.
- Creșterea nivelului de educație și a formării profesionale, prin calificarea forței de muncă, care îmbunătățește imaginea sectorului.
- Reorientarea și consolidarea activității de cercetare și dezvoltare (prin stabilirea nevoilor reale și încurajarea investițiilor private în acest sector și difuzarea rezultatelor în vederea implementării acestora).

A fost stabilit un cadru general de dezvoltare până în anul 2020, concentrat pe următoarele priorități:

- Creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare.
- Creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive.
- Creștere economică prin promovarea unei mai bune ocupări a forței de muncă, oferind coeziune socială și teritorială.

4. Obiectivele analizei de competitivitate

În conformitate cu principiile unor organisme de renume, analiza de competitivitate are următoarele obiective:

- să definească ce înseamnă competitivitatea, cum este ea măsurată;
- să identifice factorii cei mai importanți care influențează acest lucru, interacțiunile între acești

factori și modul în care aceștia afectează competitivitatea.

Măsurarea competitivității trebuie să depășească măsurile tradiționale de productivitate și profitabilitate.

Conform teoriei unor specialiști, competitivitatea în construcții necesită respectarea următoarelor trei exigențe:

- să fie satisfăcute nevoile clienților din punct de vedere al prețului, calității, gradului de inovare al lucrărilor executate și protecției mediului;
- să fie satisfăcute nevoile de siguranță a executării lucrărilor de construcții, de ocupare a forței de muncă și de salarizare corespunzătoare a lucrătorilor;
- să fie asigurată recuperarea investițiilor într-un termen optim și să fie asigurată creșterea economică.

În anul 2005 este propus un al patrulea criteriu de exigență pentru industria construcțiilor: **satisfacerea nevoilor societății în ansamblu**, ținând seama că industria construcțiilor reprezintă într-un mare număr de țări un procent de cca.10% din PIB și este o sursă importantă de locuri de muncă. Prin urmare, ineficiența din această industrie, are un impact negativ asupra bunăstării economice a statelor.

5. Concluzii

Pentru realizarea rapoartelor de analiză a competitivității sectorului european al construcțiilor, datele se colectează la nivel național, european și internațional.

Se utilizează diferite surse de date, inclusiv datele Eurostat, Euroconstruct, statistici naționale, diverse studii.

Analiza trebuie să abordeze următoarele probleme:

- definiția sectorului construcții, a subsectoarelor, segmente de piață, ocuparea forței de muncă, producția, valoarea adăugată, la nivelul Uniunii Europene și în fiecare țară membră;
- analiza și evaluarea poziției concurențiale a UE, indicatori de intrare, de ieșire, indicatori de performanță ai sectorului;

- reglementări tehnico – economice și de mediu relevante, ce afectează sectorul politici în domeniul concurenței, accesul la finanțare, condiții exogene (concurența globală, durabilitatea și evoluțiile tehnologice);
- prezentarea unei viziuni strategice asupra sectorului.

Încă din acest an, este necesară o abordare a competitivității sectorului de construcții și pe plan național, conform indicațiilor și recomandărilor UE având ca model metodologia europeană pentru stabilirea locului pe care îl ocupă țara noastră din punct de vedere al nivelului de competitivitate.

Prezentăm în continuare sub formă de tabel și grafice aspecte relevante pentru competitivitatea sectorului european al construcțiilor.

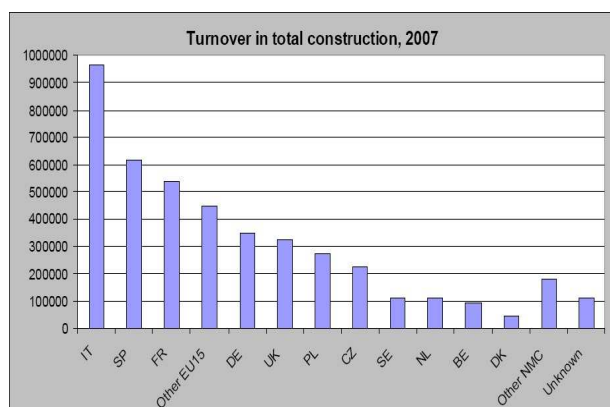
BIBLIOGRAFIE

- *** (2010), *Draft Final Report - Directorate – General Enterprise Industrie, FWC Sector Competitiveness Studies – Sustainable Competitiveness of the construction sector*
- *** (2010), *Report - Danish Technological Institute analysis*
- *** (2010), *Report - European Construction Industry Federation (FIEC).*

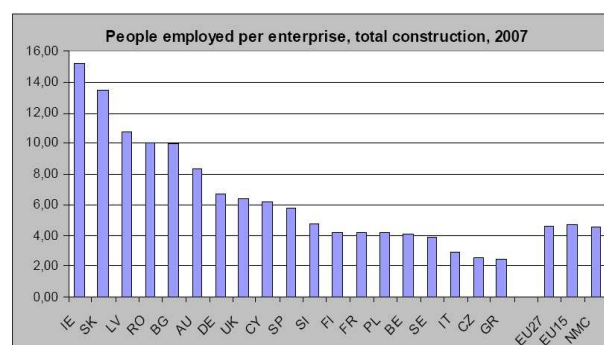
Primit: 12 mai 2011; acceptat în forma finală: 20 mai 2011

Tabelul 3. Structura și dinamica sectorului european al construcțiilor în perioada 2007 -2009 (Report FIEC, 2010)

	2007 mld.€/ %	2009 mld.€/ %	Indice 2009/2007 %
Construcții ingineresti	261 (20%)	258 (22 %)	- 1
Întreținere și reparații	313 (24%)	340 (29%)	- 9
Clădiri rezidențiale noi	326 (25%)	211 (18%)	- 35
Clădiri nerezidențiale	404 (31%)	363 (31%)	- 10
Total	1.304 (100%)	1.173 (100%)	- 10

Fig. 1. Distribuția cifrei de afaceri în sectorul construcții (€ m) (Draft Final Report, 2010)

Fig. 5. Persoane angajate la nivel de întreprindere în sectorul construcții (Draft Final Report, 2010)

Fig. 3. Cifra de afaceri la nivel de angajat în sectorul construcții (€) (Draft Final Report, 2010)

Fig. 6. Nivelul salariului brut anual în sectorul construcții, 2007 (€) (Draft Final Report, 2010)

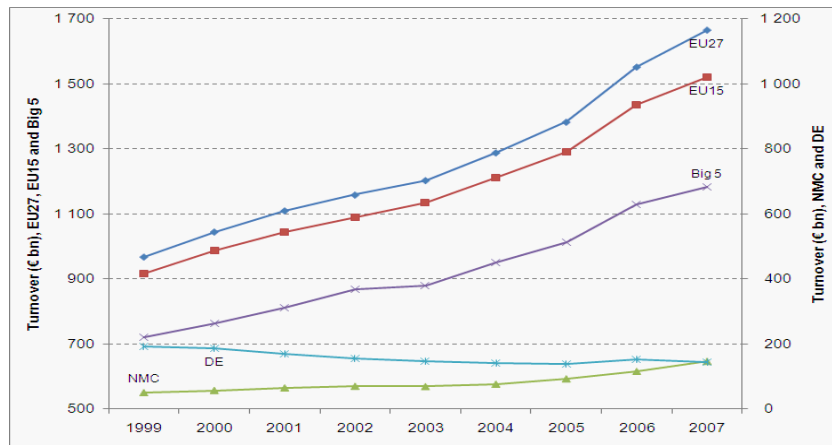

Fig. 2. Evoluția cifrei de afaceri la nivelul execuției lucrărilor de construcții (€ bn) (Draft Final Report, 2010)

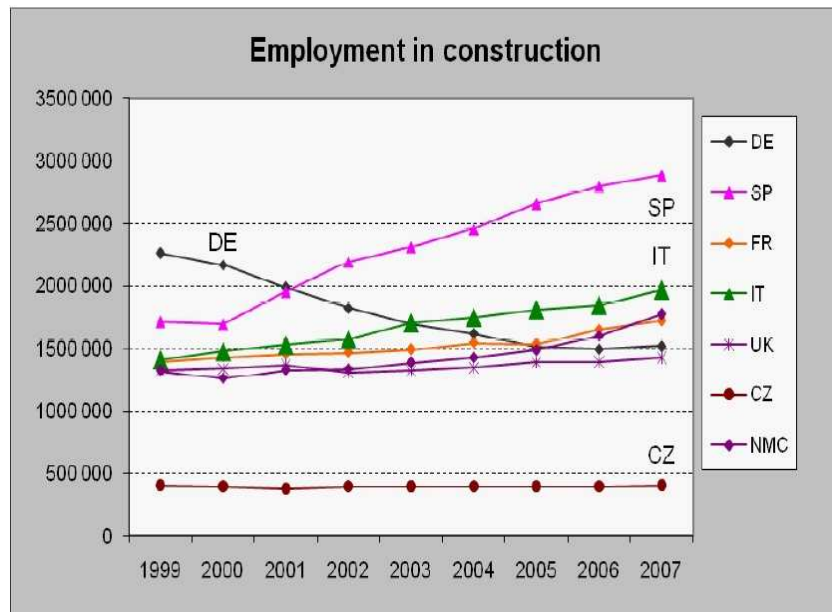

Fig. 4. Evoluția ocupării forței de muncă în construcții (Draft Final Report, 2010)

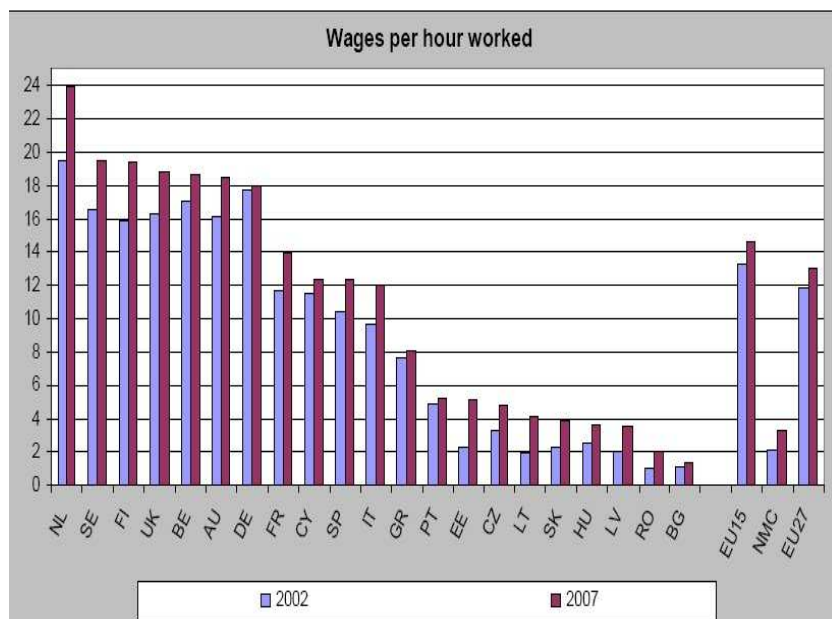

Fig. 7. Nivelul salariului brut orar în cadrul activității de execuție în construcții (€) (Draft Final Report, 2010)